

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

1. รูปแบบการศึกษา เป็นการศึกษาระเบิดสำรวจ (Survey study)
2. ประชากรศึกษา คือ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนที่มีการดำเนินงานครบทั้ง 14 องค์ประกอบ จำนวน 8 แห่ง มีอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 73 คน โดยการแจกจ่ายแบบครบถ้วน

ตาราง 1 ประชากรศึกษาของตำบลและหมู่บ้านในเขตกิ่งอำเภอเลี้ยวอำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ

ตำบล	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรศึกษา
เปือย	7	เปือย	11
เปือย	12	น้ำท่วม	8
ไร่สี	1	ไร่สี	8
โคกกลาง	10	กุดลิ้ม	9
ดงบัง	1	ดงบัง	8
อำนาจ	9	หนองหึ่ง	10
แมด	2	แมด	9
แมด	8	เหล่าฝ้าย	10
รวม			73

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้ตัด

แปลงมาจากบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการ
สาธารณสุขมูลฐาน 2536) และกิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์สาธารณสุข
มูลฐานชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน 2534) ประกอบไปด้วย
3 ส่วน คือ

1. ข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัครสาธารณสุข ประกอบด้วยข้อมูล
พื้นฐานจำนวน 12 ข้อ
2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัคร
สาธารณสุข ประกอบไปด้วยกิจกรรมการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน 14 กิจกรรม
3. ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน เป็นคำถามแบบเปิดเพื่อให้
ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอความคิดเห็น ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน
สาธารณสุขมูลฐานทั้ง 14 องค์ประกอบ

2. การกำหนดเกณฑ์เพื่ออธิบายความหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนประสิทธิภาพการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานมี

ดังนี้

ข้อเลือก	คะแนน
ทำเป็นประจำ	3
ทำบ่อยครั้ง	2
ทำบางครั้ง	1
ไม่ทำเลย	0

เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน
คำนวณเป็นร้อยละของคะแนนรวมของผลการปฏิบัติงานที่ทำได้ ส่วนคะแนนเต็ม
ของผลการปฏิบัติทั้งหมด

ความหมายของผลการวิเคราะห์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

80-100%	หมายความว่า	ประสิทธิผลสูง
50- 79%	หมายความว่า	ประสิทธิผลปานกลาง
ต่ำกว่า 50%	หมายความว่า	ประสิทธิผลต่ำ

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 การหาความตรงของเนื้อหา (Content validity)

โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือ เมื่อผู้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาจะนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปทดลองใช้

3.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่หาความตรงของเนื้อหา แล้วไปทดลองใช้กับอาสาสมัครสาธารณสุขกิ่งอำเภอ ลืออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรศึกษา โดยใช้จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach 1970) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k - 1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

4. วิธีรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ขอลงหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไปติดต่อขออนุญาตจากสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดอำนาจเจริญ เพื่อขอความร่วมมือจากสำนักงานสาธารณสุข กิ่งอำเภอ ลืออำนาจ ต่อไป

2. ประชุมกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการในการศึกษา

3. นัดหมายเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยและอาสาสมัครสาธารณสุขที่เป็นประชากรศึกษาเพื่อการเก็บข้อมูล โดยผู้ศึกษาออกไปเก็บข้อมูลที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และเก็บคืนในวันเดียวกัน ในการตอบแบบสอบถามนี้ ผู้ศึกษาจะร่วมอยู่ด้วยตั้งแต่ เริ่มทำแบบสอบถามจนสิ้นสุดการทำแบบสอบถาม เมื่อ

เริ่มต้นผู้ศึกษาจะอธิบายวิธีตอบคำถาม อธิบายคำที่อาจไม่เข้าใจบางแห่งด้วยภาษา
ท้องถิ่นเพื่อให้เข้าใจง่าย

4. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง ชัดเจน
แล้วรวบรวมเป็นหมวดหมู่

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องจักรกล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
SPSS (Statistical Package for the Social Science)

1. ข้อมูลทั่วไปของประชากรศึกษา วิเคราะห์ด้วยความถี่และร้อยละ
2. ข้อมูลประสิทธิผลการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน วิเคราะห์
ด้วยความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2
กลุ่ม โดยการใช้การทดสอบที (t-test) (เต็มศรี ชำนิจารกิจ 2531) ซึ่งมี
สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S^2_1}{n_1} + \frac{S^2_2}{n_2}}}$$

4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า
2 กลุ่มขึ้นไป โดยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way
Analysis of Variance) (เต็มศรี ชำนิจารกิจ 2531) ซึ่งมีสูตรการคำนวณ
ดังนี้

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved